

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLIII. An quis solis naturæ vtribus poßit implere omnia præcepta moralia
quoad substantiam operis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

1. qui gloriatur, in Domino gloriatur: quid enim habes, quod non accepisti?

QVÆSTIO XLIII.

An solis naturæ viribus homo possit Imple-
re Omnia præcepta Moralia, quo-
ad substantiam o-
peris?

LYTHERANI, vires liberi arb. adeo extenuant, ut extinguant, fingentes, solis naturæ viribus nihil boni moralis fieri posse, neque solum sine auxilio speciali, sed etiam sine Fide iustificante, omnia, quæ sunt, esse peccata. Quin iustorum opera esse peccata; Non tamen ob fidem imputari: imputari autem infidelibus. Ita Lutherus in assert. art. 6. & 36. Melanch. in Apol. Confes. & in Locis Comm.

CALVINVS Inst. 2. c. 3. §. 1. & in Antid. Trid. sess. 6. Kemn. ibid. idem, ceterique CALVINISTÆ. Luth. Melanch. Kemnit. id ita limitant: Possit viribus suis aliquem implere legem de non occidendo, de non furando. &c. quoad opus externum; at non quoad internum actum mentis, aut peccatum.

SVADENT istis. 1. Deut. 30. Mandatum hoc, Decalogi, quod ego præcipio tibi, non est supra te, neque procul positum.

2. Eccl. 15. Si volueris mandata servare, conseruabunt te.

3. Rom. 2. Gentes quæ legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt.

4. Præcepta legis naturæ sunt proportionata naturæ; ergo huius viribus seruari possunt. Esto, sit infirma; ideo non potest tam facile; potest tamen seruari omnia.

5. Deus, aiunt S. Patres, non præcipit impossibilia: ergo præcepta ea impleri possunt ab destitutis quouis auxilio.

6. Potest quis vnum præceptum seruare: ergo & omnia: quia non occurrunt multa simul obseruanda, sed aliud alio tempore.

AUTOR. Nemo potest solis naturæ viribus omnia præcepta moralia, quoad substantiam operum, longiore tempore, obseruare, quin labatur sub

inde in peccatum. Hęc media est sententia contrarios inter & Pelagianos & Lutheranos. Illi tribuunt omnia solis naturæ viribus; hi penè nihil, sed Fidei omnia soli. Veritas docetur

1. Scripturis in Antichristo p. 4. q. 25.

2. Ex Traditione Ecclesiæ, definitente sic Conc. Mileuitano, can. 5. Arausicano can. vlt. Sic & Papæ plures, & S. Patres.

3. Ratio S. Thomæ: quia natura per pec. or. deprauata, auersaque à Deo est, & conuersa ad se, & creaturas & suum in his finem ponit actum, vel habitum, vel propensione: vnde ex hoc sine præconcepto quasi naturaliter inclinatur ad malum, dum quid agat, aut euitat. Atque ideo necessaria est gratia præueniens & adiuuans naturæ fragilitatē; sine qua caderet vel iubar.

DICO AD I. Cum Aug. l. de perf. iust. Gratiā fretis facile esse mādaturū. Vel cum Abulen. Loqui Moysem de de facilitate cognoscendi illud; non de obseruatione Ita exponitur Aman. 10.

AD II. Seruare scil. cum gratia adiuuante.

AD III. Naturaliter seruari ali- quod potest mandatum; at omnia non nisi cum gratia.

AD IV. Natura infirma est, cum quia iustitiæ orig. sanitate caret tum ex conditione materiæ, & concupiscentiam freno solutam.

AD V. Deus, ait S. Leo, serm. 16. de Pass. iustē instat præcepto, qui præcurrit auxilio: hoc posito, non præcipit impossibilia.

AD VI. Præcepta non omnia sunt paria

paria; proinde seruato vno, non continuo seruari omnia possunt. Dein occurrunt aliquando plura simul obseruanda; vt in oratione si occurat tentatio. &c.

QVÆSTIO XLIV.

An veram Tentationem quis superare possit solis naturæ viribus?

PELAGIANI duo asserabant. 1. Sine Dei auxilio, solis lib. arb. viribus posse vinci tentationes sic, vt vincendo etiam commereri vitam beatam quis possit.

2. Vel in ipso actu tentationum seruari omnia præcepta moralia posse solis naturæ viribus. Teste S. Hieron. l. 1. in Iovinian. &c.

SVADENT PELAGIANI istis 1. apud S. Hieron. Liberi arbitrij nos condidit Deus; nec ad virtutem, nec ad vitia necessitate trahimur. Alioquin ubi necessitas, neque damnatio, neque corona est.

1. Iac. 1. Vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illestrus: at Naturaliter, Gen. 4. Sub te erit appetitus eius, & tu dominaberis illius: ergo naturæ viribus tentationi resisti potest.

2. Hodierni: Voluntas non potest necessitari à passione, ait S. Tho. 1. 2. q. 10. a. 3. nisi passio rationem penitus absorbeat: ergo manente libero rationis iudicio potest tentationi resisti.

AVTOR. Nemo tentationem grauiorem vincere naturæ viribus solis sic potest, vt vincendo quid promereatur. Grauior autem dicitur, quæ naturæ vires superat; nam his par, aut inferior non opus habet speciali auxilio vt vincatur; Vt mereatur tamen quid ad salutem vincens tentionem simpliciter eget gratiâ; nam ad meritum supernaturale non pertingit natura.

1. Teste S. Scripturâ. Sap. 8. Nemo potest esse continens, nisi Deus det. At continere, dum abest tentatio difficile nõ est. Deinde istud, 1. Cor. 10. Fidelis De-

us, qui nõ patietur vobis tentari supra id, quod potestis: indicat tentationes posse supra naturæ vires excrescere. Proinde, Mat. 26. Orate, ne intretis intentionem. Mat. 6. Et ne nos inducas in tentationem. Pl. 27. In te eripiar à tentatione.

2. Sic & Ecclesiæ Traditio docet. Vt Synodus Palæstina apud Aug. ep. 106. Mileuitana apud Aug. ep. 26. Innocentius I. ad Conc. Carthag. apud Aug. ep. 91. pluresque Papæ & S. Patres, Chryf. Ambr. Hier. &c.

Demum ideo Ecclesiæ mos nil perinde frequentat sæpè, ac, Deus in adiutorium meum intende. &c. Vt in hac die ad nullum declinemus peccatum; Ne nos apprehendat callidus tentator. &c. quæ Specialis auxilij necessitatem testantur.

DICO AD I. ex S. Aug. l. de nat. grat. c. 65. Loqui S. Hieronymum de natura, vt erat à Deo condita; non de vitia. Dein, hæc non trahitur necessitate, quæ ab implorata adiuuatur gratia.

AD II. Superior pars animæ naturaliter imperat inferiori; non quidem despoticè, ceu seruus domino, vt parere cogatur; sed politicè, ceu populo Magistratus. Nam potest rebellare appetitus rationi, abutens libero arbitrio. Vnde Ratio non tam dominando, quam alliciendo debet eum ducere. Quia Inferior diu viget antè, quam euigilet ratio; vnde rationis iugo per ægrè assuescit: habetque obiecta sensuum bona præsentia; at ratio futuris pascitur in spe.

AD III. Significat D. Tho. non necessitari physicè voluntatem, scil. determinatam quasi ad vnum, sicut bruta; Necessitatur tamen Moraliter, b' auditiis,